

De l'estalvi a la retallada

No sé fins a quin punt es tracta d'un estat d'ànim popular generalitzat, però detecto que amb la política d'estalvi radical que està imposant el govern de CiU, s'estén molt ràpidament un nou tipus de malestar polític que mai no l'havia vist expressat de manera tan rotunda i àmplia. Hi ha molta gent del carrer que creu que el nostre govern carrega el mort de l'espòli fiscal sobre les nostres espatlles a causa de la seva covardia per plantar cara a Madrid.

En la pràctica, doncs, se'l considera còmplice de l'espòli, tot i no ser-ne. I la gent arriba a la conclusió que si el govern no és valent per defensar els seus interessos, no és el seu govern.

Òbviament, es tracta d'un raonament molt esquemàtic, però té la força de les idees simples i clares. La bona notícia és que, finalment, la majoria del país s'ha adonat del greuge que suposa l'espòli fiscal. Vull dir que això ja ha arribat, també, al món que sol viure aïllat de la realitat política catalana, per bé que la pateix i gaudeix igual que tota la resta. (Una part significativa de catalans viuen segrestats per allò que n'hauríem de dir "mitjans d' comunicació nacional", és a dir, que mai parlen de Catalunya si no és per desmerèixer-la). Però la gent pregunta: si som víctimes d'un espòli fiscal tan desmesurat –en números rodons, dos milions d'euros cada hora que passa–, ¿què fa el nostre govern –i què han fet els governs anteriors– per impedir-ho? ¿No és la seva responsabilitat donar la cara per nosaltres? ¿Té cap sentit que, en moments tan greus com els actuals, se'ns digui que d'això ja se'n parlarà el 2012, després de les retallades? ¿Hi serem a temps? ¿Què fa pensar al nostre govern que estarà en millor condicions de negociació amb Madrid el 2012 que el 2006 quan va negociar l'Estatut?

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

No estic pas posant en qüestió la necessitat d'un estalvi que ja s'hauria d'haver fet fa molts anys, llavors no tant per retallar res, sinó per gastar millor. Tampoc no discuteixo que ara ja no en tenim prou d'estalviar per gastar millor, sinó que ho hem de fer per gastar menys, amb independència de qui sigui el culpable de tot plegat. Com deien els avis, "déu-nos-en-guard d'un ja està fet..." I, vist el retard de tot plegat, és clar que ho hem de fer de manera urgent, que és la pitjor manera de fer estalvis, perquè es converteixen en retallades.

Ara bé: acceptat tot això, el que no pot ser és que el govern de la Generalitat de Catalunya, per un atac de responsabilitat, s'oblidi no tan sols d'assenyalar d'on vénen bona part dels mals, sinó de combatre'ls amb tanta o més radicalitat que la que aplica a estalviar. O que, atrapat per la inconsistència d'una oposició que en lloc d'ajudar en un moment clau per al futur del país contribueix a fer la traveta, s'equivoqui de culpable i assenyali els antics governs de Catalunya en lloc d'assenyalar cap a Espanya.

Tots podem entendre que és insultant per al govern que una diputada del PP plantegi l'estalvi d'un 10 per cent de la despesa a Sanitat en els termes de dir que els metges no sabran a quin malalt deixar morir desintubant-lo a causa de la manca de llits. D'acord. Però encara és més greu que la ministra espanyola de

Sanitat del PSOE, Leire Pajín, co-responsable de la imposició de les retallades i dels impagaments a Catalunya, tingui la barra de dir en to perdonavides que ha demanat el detall de les retallades per poder intervenir si no es garanteix la qualitat del servei sanitari públic. La provocació de la ministra Pajín no es resol amb un comentari del portaveu del govern català dient que ens paguin els diners que ens deuen, sinó que exigeix una resposta solemne, al més alt nivell. Pot ser, esclar, que em passés per alt alguna informació, però divendres vaig buscar a la premsa la reacció institucional del govern català –o la de Josep Antoni Duran i Lleida, esclar–, i no la vaig saber trobar.

I és en aquest tipus de qüestions que el ciutadà està desemparat. Perquè necessitem un govern que ens defensi mentre encarem la delicada responsabilitat individual i col·lectiva d'estalviar.

Som molts els que estem disposats a acceptar que es revisi el funcionament del país, que se'n racionalitzi l'organització i que –com fa amb tant d'encert l'actual govern– es redueixin càrrecs públics a l'administració i a tota mena d'organismes públics. Sabem que s'ha de revisar la despesa sanitària i farmacèutica, i que hem de tallar de soca-rel l'aristocràtic acadèmic i els mandarins de les nostres universitats. És una magnífica oportunitat per fer-ho, fent autocrítica pel fet de no fer-ho quan calia i quan hauria estat més fàcil aconseguir-ho. Però necessitem estar segurs que els estalvis no se'ns menjaran les tovalles i que serviran pel que han de servir; que un excés de responsabilitat no ens farà fer el préssec davant dels barruts.

No és el mateix estalviar que retallar. No es pot proposar una economia de guerra, i deixar que la tropa se senti indefensa. I ara mateix, això és el que es respira al carrer.